

prikazi knjiga

Mnogojezični tehnički rječnik

Mnogojezični tehnički rječnik pod naslovom *Technik in 11 Sprachen*, a u seriji *Fachwörterbuch*, objavio je ove godine Compact Verlag iz Münchena. Tih jedanaest jezika su (abecedno poredani po njemačkim nazivima): njemački, engleski, francuski, talijanski, španjolski, portugalski, nizozemski, švedski, poljski, češki i mađarski. *Predgovor* počinje tvrdnjom kako su "Razmjena informacija i komuniciranje na mnogo različitih jezika danas važniji nego ikada". Nadalje, kako se pomoću okupljenih riječi može komunicirati sa sugovornicima "od Stockholma do Rima i od Lisabona do Varšave". Kao što se vidi, među njima su i dva slavenska jezika.

Po izboru tih brojnih jezika, rječnik gotovo slijedi najnovije proširenje Europske unije. Očita je potreba, ne samo tehnike kao struke nego toga velikoga tržišta, razmjena tehničkih podataka.

Tome valja dodati prevođenje tehničkih normi, ali i obavezno prevođenje na jezike pojedinih zemalja podataka o svemu što se stavlja na tržište. To su i neizbježni tehnički opisi roba i usluga, kao što su prospekti, katalozi, natpisi na pakovinama, upute za rukovanje, pa čak i propagandne obavijesti.

Rječnik obuhvaća preko 20 000 natuknica, s više od 200 000 prijevoda na spomenute jezike. Ipak, ako se uzme u obzir kako je pokriveno široko područje pojmova znatno veće od klasične tehnike, od prvotnih tehničkih područja, kao što

su građevinarstvo i strojarstvo, do najnovijih, kao što su informatika i ekologija, to i nije tako mnogo. Jer, ako se suvremena tehnika podijeli samo na dvadesetak područja, to je samo oko tisuću riječi po tehničkome području.

Riječi su okupljene u tablicu s dvanaest stupaca. U prvom su stupcu abecedno poredane riječi iz svih tih jezika, s podatkom kojemu jeziku pripadaju, a u sljedećim su stupcima njihovi prijevodi na ostalih deset jezika. Za većinu je jezika, osim za engleski, švedski i mađarski, uz imenice naveden i gramatički rod riječi. Tablica je raspoređena na 1126 stranica "papirnate knjige". Slijede još tablice naziva glavnih brojeva, naziva dana u tjednu i naziva kalendarskih mjeseci.

Takav raspored riječi omogućava, kako se to reklamira, "prevođenje jednim pogledom." Osim pronalaženja određenih naziva na pojedinim jezicima, to omogućava jednostavan uvid u načine tvorbe tehničkih naziva na pojedinim jezicima i međusobnog utjecaja između pojedinih jezika.

Evo primjera naziva jednog od najstarijih tehničkih izuma, naziva za kotač (kratice su prema njemačkim nazivima jezika):

Rad (D), wheel (E), roue *f* (F), routa *f* (I), rueda *f* (ES), roda *f* (P), wiel *n* (NL), hjul (SV), kolo *n* (PL), kolo *n* (CZ), kerék (H).

Priredivačima i nakladniku (www.compactverlag.de) ovoga rječnika svaka pohvala za obavljeni posao. Jer tko je radio makar i mali višejezični rječnik, čak i nekoga uskog područja, zna na kakve se poteškoće pri tome nailazi. Rječnik će valjati stalno dopunjavati novim nazivima, možda i novim jezicima, a budućnost mu je svakako u elektroničkom obliku.

Uz svu ograničenost broja pojmova, ovaj će rječnik biti od koristi svima koji se na bilo koji način i za bilo kakve potrebe moraju u tehnici služiti s više jezika.

Mr. sc. Zvonimir Jakobović,
glavni urednik Tehničkoga leksikona

